

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 12/1 2023 s. 274-286, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ DERS KİTAPLARINDAKİ OKUMA METİNLERİNİN DİL BİLGİSEL AÇIDAN İNCELENMESİ (YENİ İSTANBUL ULUSLARARASI ÖĞRENCİLER İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI-A2 ÖRNEĞİ)

Meral DOĞRU*

Erdost ÖZKAN**

Geliş Tarihi: Aralık, 2022

Kabul Tarihi: Mart, 2023

Öz

Bu araştırmada yabancılara Türkçe öğretimi kitaplarında bulunan okuma metinlerinin barındırdığı dil bilgisi unsurları ve okuma becerisinin dil bilgisi öğretimi üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırmanın nitel verilerinin elde edilmesinde nitel araştırma desenlerinden doküman analizinden yararlanılmıştır. Araştırmada, Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı-A2 kullanılmıştır. Eserdeki altı üniteye yer alan toplam on sekiz metin, barındırdığı dil bilgisel öğeler açısından irdelenmiştir. Buna göre metinlerde *emir kipi, istek kipi, yapım ekleri (+II, +sIz, +IIk); belirli geçmiş zaman, isim cümlelerinde belirli geçmiş zaman, ile edatı, gelecek zaman, isim cümlelerinde gelecek zaman, karşılaştırma edatı (gibi, kadar); belirsiz geçmiş zaman, pekiştirme sıfatları, doğrudan anlatım; geniş zaman, fiil + -mAktA, ek fiil (Dir) ve yeterlilik fiili, zarf fiil (y)Ip* kullanımlarına yer verildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Yabancılara Türkçe öğretimi, ders kitapları, okuma metinleri, dil bilgisi.

GRAMMATICAL ANALYSIS OF READING TEXTS IN TEXTBOOKS FOR TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS (NEW ISTANBUL TURKISH FOR INTERNATIONAL STUDENTS COURSE BOOK-A2)

Abstract

In this study, the grammar elements contained in the reading texts in the books on teaching Turkish to foreigners and the effect of reading skills on grammar teaching were examined. Document analysis, one of the qualitative research designs, was used to obtain the qualitative data for the study. New Istanbul Turkish For International Students Course Book-A2 was used in the study. A total of eighteen texts in six units in the book were analyzed in terms of the grammatical elements they contain. Accordingly, it was determined that the texts included the imperative mood, the subjunctive mood, *derivational affix (-il, -siz, -lik); definite past tense, definite past tense in noun phrases, preposition 'ile'; future tense, future tense in noun phrases, comparative*

* Öğr. Gör. Dr.; Selçuk Üniversitesi, Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÖMER), meraldogru@selcuk.edu.tr

** Dr. Öğr. Üyesi; Pamukkale Üniversitesi, İletişim Fakültesi, erdostozkan@gmail.com

preposition (like, as); indefinite past tense, reinforcing adjectives, direct expression; present tense, verb + -makta, complementary verb (-dır) and modals of ability, verbal adverb (y)Ip.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, textbooks, reading texts, grammar.

Giriş

Dil, toplumun ve insanların yaşantısını etkileyen, yenilikleri toplumla bütünleştiren bir dışı vurum; duygu, düşünce, bilgi ve haberleri bireylerle buluşturan gizil bir anlaşmalar sistemi; insanlar arası etkileşimi sağlayıp aynı zamanda kültürün taşıyıcısı konumundaki sözlü ve yazılı bir iletişim dizgesidir. Kendine özgü kuralları içerisinde sürekli gelişen ve de değişen sosyal bir varlık olan dil, insan düşünce ve zekasının temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir göstergesidir. Bu haliyle dil, en temel anlamıyla bildirişim kurma sanatıdır. Toplum yaşamını kolaylaştırma gücüne sahip dil hem kültürün önemli bir ögesi hem de milletlerin tarihindeki evrimsel yansıtıcısıdır. İnsan yaşadığı dünyayı, sosyokültürel bir öğrenme aracının parçası olan dil ile anlamlandırabilirken aynı zamanda çevresiyle etkileşime girerek bu çabayı öğrenme alanlarına dönüştürür.

Yabancılara Türkçe öğretimi okuma, dinleme, konuşma ve yazma olmak üzere dört öğrenme alanı üzerine kuruludur. Bu yetilerin temelini oluşturan ve onları destekleyen bölüm ise dilin tüm kurallarını oluşturarak dili anlaşılır kılan ve dilin en doğru şekilde konuşulmasını sağlayan dil bilgisidir. Dil bilgisi, bir dili ses, şekil ve cümle yapıları ile dilin çeşitli öğeleri arasındaki anlam ilişkileri açısından inceleyerek bunlarla ilgili kuralları ve işleyiş özelliklerini ortaya koyan bilimdir (Korkmaz, 2003, s. 75). Demirel (1996, s. 84)'e göre dil bilgisi, genel anlamda bir dilin seslerini, sözcük türlerini, bunların yapılarını, cümle olarak dizilimlerini ve çekimleriyle ilgili kurallarını inceleyen bir bilim dalıdır. Dil bilgisi, öğrenme alanlarının (dinleme, okuma, konuşma, yazma) geliştirilmesinde başat bir rol üstlenir. Bu sebeple anlama ve üretmenin dilsel bir göstergesi olan dil bilgisi unsurları, dildeki uyumu sağlayarak bağdaşıklık ve tutarlık gibi yapıların bireyler tarafından algılanmasını da kolaylaştırmaktadır.

Dil Bilgisi Öğretimi

Dil eğitiminde önemli bir unsur olan dil bilgisi; dilin ses, biçim, cümle ve metin yapısını inceleyen, anlam ve görevlerini ortaya koyan geniş bir alandır (Güneş, 2013, s. 71). Dil bilgisi öğretmekteki amaç, dilsel alandaki bilgileri, kuralları harfi harfine öğretmek değil; doğru konuşmak, yazmak, anlamak ve anlatmaktır (Sever, 2003, s. 33). İşlevsel temelli dil becerilerin gelişiminde ve kazanımında dil bilgisi öğretimi; dilin ses, şekil ve cümle yapılarını birtakım yöntemler içerisinde öğrencilere sezdirme ve aynı zamanda bu yolla onların dili etkili, doğru kullanmalarına yönelik etkinlikler yapma sürecidir (Dolunay, 2009, s. 2).

Geleneksel, davranışçı ve bilişsel yaklaşımlara sahip dil bilgisi öğretimi, okuma, yazma, konuşma ve dinleme olarak adlandırılan öğrenme alanlarının gelişmesine ve bunların etkili kullanımına zemin oluşturur. Kitaplarda dil bilgisi öğretiminde kullanılan yöntemler, teknikler, o konuyla ilgili öğretim materyallerinde yer alan okuma metinleri ve öğrenilen konunun günlük hayattaki etkili kullanımları, yabancı dil öğretimine dönük önemli çıktılardır.

Temel dil becerilerini düzenleyici beceri olarak tanımlanan dil bilgisi, Avrupa Birliği Diller İçin Ortak Başvuru Metninde şu şekilde yer almaktadır. “Dil bilgisel yetenek belli kalıpları ezberleyerek tekrarlamak değil, kurallara uygun olarak doğru üretilmiş söz öbekleri ve cümlelerle

anlama ve anlatma becerisidir” (TELC, GMHB, 2013). Yabancı dil öğretiminde başvuru kaynağı olan Avrupa Birliği Diller İçin Ortak Başvuru Metni 'ne göre dil bilgisi öğretiminde davranışçı yaklaşımdan çok üreticilik temel alınmaktadır. Öğrenme alanlarının etkili kullanılabilirliği konusunda yardımcı öge olarak düşünülmesi gereken dil bilgisinin öğretimi, alandaki yabancılara Türkçe öğretimi ders kitaplarında farklı öğretim yöntemleriyle anlatılmaktadır.

Dil bilgisi öğretiminde dikkat edilmesi gereken şey, dil bilgisi konu ve kurallarının öğretilmesinde hangi yöntemlerin kullanıldığıdır. Tercih edilen yöntemin sınıf atmosferine ve öğrenci hazırbulunuşluğuna uygunluğu, öğrencilerin konuyu ve kuralı kavramasının yanında kendilerine hem duyuşsal hem de bilişsel anlamda olumlu geribildirim verebilecektir. Sürece etkin bir şekilde katıldığı gözlenen birey için dil bilgisi, sıkıcılıktan uzak; işlevini sezip kavradığı dilsel yapıyı metinlerde tanıyıp kullanabileceği yardımcı bir alan olabilecektir. Bu açıdan dil bilgisi kurallarının öğretim sürecinde hangi yöntemlerle başarıya ulaşabileceğini deneyimlemek, son derece değerlidir.

Ders materyalleri olan kitaplardaki okuma metinleri aracılığıyla, dil bilgisi yapıları ve barındırılan anlamlar iyi şekilde görülebilir. Dil bilgisi kuralları öğrenilirken en fazla kullanılan beceri, okuma yetisi, yani metinlerdir. Okuma metinleri üzerinden sezdirme yoluyla yapılan öğretim, öğrencinin hedef dildeki dil bilgisi unsurlarını kavramasını kolaylaştırıcı özelliğe sahiptir.

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dil Bilgisinin Önemi

Dil öğretiminde öğrencilerin en fazla sorun yaşadıkları fakat en kolay öğrenebildikleri bölüm dil bilgisidir denilebilir. Çünkü dil bilgisini öğrenebilmek için belli kurallar ve teknikler mevcuttur. Öğrenci bu kurallara uyduğu taktirde kolaylıkla konuyu anlamaktadır. Anlamakta zorluk çeken ya da çok dikkatli şekilde çalışmayan öğrenciler açısından da dil bilgisini öğrenmek zorlu bir süreç gerektirebilir. Dili doğru bir şekilde kullanabilmek için dil bilgisini iyi bilmek gerekebilir. Dil bilgisini iyi bilmekten daha önemlisi de bilinen dil bilgisi kurallarını doğru yerde ve zamanda kullanabilmektir. Dil bilgisinin yabancılara Türkçe öğretimindeki önemi ile ilgili şunları söyleyebiliriz:

- Dil problemlerini çözmeyi sağlar (Doğru, 2022, s. 133),
- Öğrencinin öz güven kazanmasını sağlar,
- Öğrenme alanlarının gelişimini destekler,
- Düzgün dil öğretiminin gerçekleşmesine yardımcı olur,
- Öğrenilen dil bilgisi kurallarıyla öğrenci, sayısız cümleler kurmaya başlar (Bölükbaş Kaya, 2021, s. 11),
- Anlam kargaşasının ortadan kaldırılmasına katkı sunar,
- Öğrencinin öz güvenini artırır,
- Dilin doğru, kurallı ve düzgün öğrenilmesine yardımcı olur,
- Dil öğrenimini etkin hale getirir,
- Yazım ve noktalamayı doğru yerlerde kullanabilmeyi destekler,
- Dildeki kuralların öğrenilmesini kolaylaştırır.

Sadece dil bilgisi kurallarını öğrenmek dil öğrenmek anlamına gelmemektedir. Dil bilgisi, dil öğrenimine yardımcı olan bir araçtır. Amaç, yeni bir dil öğrenebilmektir. Bu sebepten, dil bilgisinde öğrenilen herhangi bir kural konuşma, okuma, yazma ve dinleme becerileriyle desteklenmelidir. Söz konusu destek, ders içinde ve dışında devam ettirilmelidir. Dil öğrenimi sadece sınıf ortamında değil sınıf ortamı dışında da devam ettirilmelidir. Dil bilgisi, her ne kadar dört temel dil becerisinden bağımsız olsa da bu becerileri destekleyen ve bu becerilerin temelini oluşturan önemli bir aktördür. Dil bilgisi, dört temel beceriyi desteklediğinden, bu bölümü ayrı bir ders gibi düşünmek, dil öğretimi açısından faydalı olmayabilir. Bu beceriler ve dil bilgisi birbiriyle ilişki olarak sarmal bir yapı halinde verilmelidir. Bu çalışmanın konusunu oluşturan okuma yetisiyle dil bilgisi öğretimi de dil öğretiminde çok fazla kullanılmaktadır. Bazen bir okuma metninde yer alan bir dil bilgisi kuralından yola çıkarak dil bilgisi öğretilmekte bazen de öğretilen bir dil bilgisi kuralı okuma metinleriyle desteklenmektedir. Öğrenci, okuma metninde gördüğü bir dil bilgisi kuralını kafasında daha kolay somutlaştırabilmektedir. Okuma metinleri hem dil bilgisi öğretiminde hem de kültür aktarımında oldukça faydalıdır. Okuma metinleri ile dil bilgisi öğretimi ayrıca öğrenci sözcük hazinesinin, yazma becerisinin artmasını; öğrencinin okumasının güçlenmesini ve okuduğunu anlama becerisinin gelişmesini de sağlamaktadır (Doğru, 2022, s. 111).

Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemine göre gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma; sosyal olguları bağlı oldukları ve içinde yer aldıkları ortamda doğal görünüşleriyle gözlem, görüşme ya da belgeleri değerlendirmek yoluyla bilgi edinme ve bu bilgileri analiz ederek kuram geliştirme olarak tanımlanabilir (Özdemir, 2010). Söylemez (2018, s. 352) nitel araştırmaların altı özelliğinin sahip olduğunu belirtir. Bunlar: *doğal ortama duyarlılık, araştırmacının katılımcı rolü, bütüncül yaklaşım, algıların ortaya konması, araştırma deseninde esneklik ve tümevarıma dayalı analiz* olarak yer almaktadır. Alanyazın incelendiğinde nitel araştırmada bilgi toplama yöntemi olarak üç yöntemin tercih edildiği görülmektedir: Görüşme, gözlem ve yazılı dokümanların incelenmesi. Bu araştırmada doküman analizi yapılmıştır. Doküman incelemesi; araştırılmak istenen olgu ya da olgular hakkında bilgiler içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 187).

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak “Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı A2” ders materyali kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz çeşitli veri toplama teknikleri kullanılarak toplanmış verilerin önceden belirlenen temalar doğrultusunda özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel analiz veri türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Toplam altı ünite ve on sekiz okuma metnine sahip olan ders kitabındaki metinler, içerisinde barındırdıkları dil bilgisel unsurlar açısından incelenmiştir. Bu inceleme sırasında okuma metinleri ile dil bilgisi öğretiminin etkililiği, bulguların verdiği bilgiler ışığında, irdelenmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmaya konu edinen ders kitabında toplam altı ünite ve bunlara ait, her üniteye üç adet olmak üzere, toplamda on sekiz okuma metni bulunmaktadır.

Bu çalışma doğrultusunda İstanbul Yayınları Türkçe A2 Ders Kitabı okuma metinleri incelendiğinde dil bilgisi öğretiminin metinler içerisinde yer aldığı tespit edilmiştir. Aşağıda okuma metinleri, okuma metinlerinin içerisinde yer alan dil bilgisi konuları ve bunların metin içerisinde nasıl öğretildikleri incelenmiştir:

1. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 1. üniteye yer alan "Mantı Yapalım" adlı okuma metni *emir kipi* öğretiminde kullanılmıştır. Emir kipi, özellikle trafik işaretlerinin gösteriminde, yemek tariflerinde, tavsiye cümlelerinde, yer-yön tariflerinde ve yol tariflerinde kullanılmaktadır. Bu okuma metni de yemek tarifi olduğundan metin, emir kipi tümceleriyle oluşturulmuştur. Ayrıca metne bağlı kalarak öğrencinin verilen resimleri takip edip emir kipi tümceleri kurması da beklenmektedir. Bu da öğrencinin okuma metniyle yazma becerisini geliştirmesini sağlamaktadır. Bu sebepten emir kipi konusunun öğretilmesinde kullanılan söz konusu okuma metni öğrencilerin konuyu içselleştirmesine katkı sağlayacaktır.

2. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 1. üniteye yer alan "Yemek Siparişi" adlı okuma metni *istek kipi* öğretiminde kullanılmıştır. İstek kipi özellikle, istek şeklinde dilek anlatmayı sağlar (Ergin, 2013, s. 310). İstek kipi; plan, programların hazırlanmasında, karamsar duyguların ifade ediminde, ikaz cümlelerinde, öneri, teklif, tehdit, şaşkınlık tümcelerinde, siparişlerde kullanılmaktadır. Kitapta verilen okuma metninde garson ve iki müşteri arasında geçen bir diyalog yer almaktadır. Diyalogda geçen "*lokantaya gidelim, köfte alayım, tavuk alayım, mevsim salatası alalım, kadayıf yiyeyim*" gibi tümceler istek kipi ile oluşturulmuştur. Öğrenci istek kipini bu okuma metninde geçen istek ifadeleri ile pekiştirebilir.

3. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 1. üniteye yer alan "Arkadaş Arıyorum" adlı okuma metni yapım eklerinden "+II, +sIz, +IIk" yapım eklerinin öğretilmesinde kullanılmıştır. Bu okuma metni üç farklı kişinin tanıtılmasıyla oluşturulmuştur. İnternette arkadaş bulabilmek için hazırlanan bir profil örneği yer almaktadır. Metinlerde yer alan "dalgalı saçlı, sarı saçlı, kızıl saçlı, yeşil gözlü, mavi gözlü, uzun boylu, orta boylu, beyaz tenli, sevimli kız, gözlüklü, esprili, hareketli, yakışıklı, neşeli, iyi kalpli, mühendislik, doktorluk, öğretmenlik, dürüstlük, tembellik, dengesiz" sözcükleri anlatılan dil bilgisi konusuna örnek teşkil etmektedir. Fakat metinlere bakıldığında örnek verilen sözcüklerin çoğunluğu "+II" yapım ekinden oluşmaktadır. "+IIk" yapım ekine de örnek verilmesine rağmen "+sIz" yapım ekine sadece bir sözcükte yer verilmiştir. Aynı bölümde anlatılan dil bilgisi konularını birbirine yakın oranlarda okuma metinlerinde yer verilmesi, öğrencinin o dil bilgisi kuralını alımlaması bakımından daha çok etki yaratabilir. Öğrenci bir kuralı daha az gördüğünde o kuralın ya çok önemli olmadığını ya da o kuralın hedef dil kullanıcıları tarafından az kullanıldığı düşüncesine yol açabilmektedir.

4. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 2. üniteye yer alan "Küçük Hayatlar, Büyük Başarılar" adlı okuma metni *belirli geçmiş zaman* konusunun öğretiminde kullanılmıştır. Metinde farklı kişiler geçmiş hayatlarını anlatmaktadırlar. Metinde yer alan "doğdum, okudum, girdim, kazandım, tıp eğitimi aldım, göz doktoru oldum, yardım etmek istedim, başvuru yaptım, katıldım, liseye gitmedim, evlendim, hayallerimden vazgeçemedim, açılış kursuna gittim, açılış sertifikası aldım, lokanta açtım, yaşadım, baktım, yardım etti, kütüphaneye gittik, kitap okuduk, mutlu oldum, ailenin tek çocuğuydum, çalışkan öğrenciydim, Öğretmen Lisesini kazandım, köye

atandım, okullarda çalıştım" gibi tümcelerde belirli geçmiş zaman ekinin kullanıldığı görülmektedir. Metinde daha çok belirli geçmiş zamanın olumlu anlamdaki örneklerine yer verildiği görülmektedir. Çok az olumsuz kullanımlara yer verilmiştir. Belirli geçmiş zaman olumlu ve olumsuz soru ifadeleri metinde yer almamaktadır. Konunun öğretilmesi ve pekiştirilmesi açısından bu kullanımların da okuma metni içerisindeki sunumu öğrencilerin yararına olabilir.

5. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 2. üniteye yer alan "Sinemada Hangi Film Vardı?" adlı okuma metni *isim cümlelerinde belirli geçmiş zamanın* öğretilmesinde kullanılmıştır. Okuma metni sinemaya giden bir arkadaş grubu arasında geçen konuşmalardaki diyaloglardan oluşmaktadır. Konuşmalar içerisinde geçen "Filmin adı Organize İşler'di. Filmin adı neydi? Sinemadaydım, telefonum sessizdeydi, filmin adı Delibal'dı. Filmin konusu neydi? Aşk hikâyesiydi, kimler vardı, bipolar hastası rolündeydi, âşıktı" tümcelerinde belirli geçmiş zaman eki kullanılmıştır. Genellikle olumlu isim cümlelerine kullanılırken olumsuz ve soru cümlelerine daha az yer verilmiştir. Konunun öğretilmesi ve pekiştirilmesi açısından verilen okuma metni öğrenciler açısından daha yararlı olabilir.

6. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 2. üniteye yer alan "*Sağlıklı Bir Hayat İçin On Altın Kural*" adlı okuma metniyle "*ile*" edatı anlatılmaktadır. Okuma metni incelendiğinde sadece bir cümlede *ile* edatının kullanıldığı görülmektedir. "Sağlıklı insanlar her gün, bir avuç çiğ badem ile çiğ fındık yiyorlar." Oysaki bu okuma metni bir tavsiye anlattığından metnin içerisinde daha çok emir kipi tümceleri yer almaktadır. Bu durumda bu okuma metni ve dil bilgisi konusu birbirine paralellik göstermemektedir.

7. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 3. üniteye yer alan "Gelecek Planlarım" adlı okuma metni, *gelecek zamanın* öğretiminde kullanılmıştır. Metinde üç farklı kişi yer almaktadır. Bu kişiler geleceğe yönelik planlarını anlatmaktadırlar. Bu okuma metniyle belirli geçmiş zamanın öğretilmesinde kullanılan okuma metni birbirine benzerlik göstermektedir. Belirli geçmiş zamanın öğretiminde aktarılan okuma metninde farklı kişilerin geçmiş hayatları anlatılmakta, burada da farklı kişilerin gelecekleri anlatılmaktadır. Metnin içerisinde geçen "Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne başlayacağım, dersler alacağım, ülkeme döneceğim, Türkçe öğreteceğim, hazırlık eğitimi almayacağım, yurttan kalacağım, arkadaşlarım olacak, aynı odada yaşayacağım, yüksek lisans yapacağım, İstanbul'a gideceğim, hazırlık eğitimi alacağım, Türkçemi ilerleteceğim, dersler alacağım, Türkiye'de kalacağım, yazılım şirketinde çalışacağım, şehri öğreneceğim, ev kiralayacağım, doktora yapacağım, eğitimim beş yıl sürecek, akademisyen olacağım, kitaplar yayımlayacağım, inceleyeceğim, gezeceğim, notlar alacağım" tümceleri gelecek zamanla kurulmuştur. Metnin içerisinde genellikle gelecek zamanın olumlu cümlelerine yer verilmiştir. Olumsuz ve soru cümleleri üzerinde fazla durulmamıştır. Konunun öğretilmesinde, pekiştirilmesinde kullanılacak olan bu metin öğrenciler açısından önemlidir.

8. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 3. üniteye yer alan "Avrupa Turu" adlı okuma metni *isim cümlelerinde gelecek zamanın* öğretilmesinde kullanılmıştır. Metin içerisinde yer alan "güzel olacak, bol bol vaktiniz olacak, ödeme planı nasıl olacak? Toplam ne kadar olacak?" cümleleri konuya örnek teşkil etmektedir. Metin, bir ailenin gitmek istediği tur hakkında bilgi almasını anlatmaktadır. Metinde tur hakkında bilgi almak isteyen aile bireyi ve görevli arasında geçen konuşmalar yer almaktadır. Genel olarak metin incelendiğinde isim cümlelerindeki gelecek zamandan çok fiil cümlelerindeki gelecek zamanın kullanıldığı tespit edilmiştir. Konuya uygun

olacak şekilde isim cümlelerinde gelecek zaman ekinin kullanılması ise öğrenciye daha faydalı olacaktır.

9. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 3. üniteye yer alan "Piknikte" adlı okuma metni *karşılaştırma edatı* olan "kadar" ve *benzetme edatı* olan "gibi" nin öğretiminde kullanılmıştır. Metinde hafta sonu pikniğe gitmek isteyen bir arkadaş grubu içerisindeki iki kişinin konuşması yer almaktadır. Metin içerisinde "Mehmet bizim kadar dakik değil.", "Bugün hava buz gibi soğuk.", "Tabak, bardak gibi piknik malzemelerini getirecek.", "Eti de lokum gibi.", "Mehmet gibi geç kalma." tümceleri konuyla ilgili örneklerden oluşmaktadır. Konuyla ilgili toplam beş örnek yer almaktadır. Oysaki "gibi" ve "kadar" edatının çok farklı anlamlarda kullanımları mevcuttur. Bu sebepten metin içerisinde bu anlamların da gösterilmesi öğrenciyi bu konuyla daha fazla karşı karşıya getirebilme açısından faydalı olabilir.

10. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 4. üniteye yer alan "Yeni Komşu" adlı okuma metniyle *belirsiz geçmiş zaman* anlatılmaktadır. Okuma metninin içerisinde karşılıklı konuşmalar mevcuttur. Bir apartmanda oturan eski komşular apartmana taşınan yeni bir aile hakkında dedikodu yapmaktadırlar. Metinde bilmedikleri bir aile ve o ailenin arkasından konuşmalar olduğu için okuma metninin içerisinde çokça belirsiz geçmiş zaman unsuru bulunmaktadır. Öğrenci, bu okuma metnini dil bilgisi kuralını öğrenmeden okuması durumunda öğreneceğine dair ön hazırlık yapmış olacaktır. Eğer öğrenci, kuralı öğrendikten sonra okursa da konuyu pekiştirmiş olacaktır.

11. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 4. üniteye yer alan "Keloğlan ve Sihirli Tas" adlı okuma metni *pekiştirme sıfatlarının ve küçültme eklerinden* "+CA", "+CIk" konularının öğretilmesinde kullanılmıştır. Metin, bir Keloğlan Masalı'dır. Bu masalla hem halk edebiyatı ürünlerinden kullanılmış hem de bu masal sayesinde öğrenciye pekiştirme sıfatları öğretilmeye çalışılmıştır. Metin içerisinde yer alan "koskocaman balık, sapsarı altın, koskocaman saray" ifadeleri pekiştirme sıfatlarına örnekken "yaşlıca anne, anacığım, defalarca, anneciğim" sözcükleri de küçültme eklerine örnek olarak verilmiştir. Pekiştirme sıfatlarından "koskocaman", iki kez kullanılmıştır. Aynı sözcük yerine "büsbüyük" pekiştirme sıfatının kullanılması, öğrencinin başka bir pekiştirme sıfatı görmesini de sağlayabilir. Metin içerisinde konuya dair örnek sözcüklerin yer alması, öğrencilerin bu kelimelerin günlük konuşma dilinde nasıl kullanıldığının görülmesini sağlayabilir. Bu örneklerin çoğaltılması konunun pekiştirilmesi açısından önem arz etmektedir.

12. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 4. üniteye yer alan "Eşeğin Sözü" adlı okuma metni *doğrudan anlatım* konusunun öğretilmesi için verilmiştir. Metin, bir Nasreddin Hoca fıkrasıdır. Metin Türk Halk Edebiyatı ürünlerinden olan fıkralarla desteklenmiştir. Fıkranın içerisinde çokça doğrudan anlatım ifadeleri kullanılmıştır. Fıkra içerisinde yer alan doğrudan anlatım cümleleri şunlardır:

- "Merhaba komşu. Nasılsın, iyi misin?" diye sormuş.
- "Sağ ol Hocam, iyiyim." diye cevap vermiş.
- "Hocam, senden bir şey rica edeceğim, kasabaya gideceğim, eşeğini iki saat için bana verir misin? diye sormuş.
- "Ah komşucuğum, eşek evde değil." diye cevap vermiş.
- "Hocam, peki bu ses ne? Eşek evde ama sen bana yok diyorsun." demiş.
- "Ayıp komşu, çok ayıp! Benim sözüme inanmıyorsun. Eşeğin sözüne mi inanıyorsun?" diye cevap vermiş.

Konuyla ilgili olarak fıkra içerisinde çok fazla örnek verildiği görülmektedir. Bu fıkra, öğretilmiş dil bilgisi kuralının aktarımı açısından öğrenci için çok faydalı olabilir.

13. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 5. ünite de yer alan "Doğa Olayları" adlı okuma metni, *geniş zamanın* öğretilmesinde kullanılmıştır. Metinde farklı doğa olaylarının oluşumu hakkında bilgi verilmiştir. Metin içerisinde geniş zamana örnek gösterilebilecek örnek tümceler şöyledir:

"Güneş tutulması Ay'ın hareketi sırasında meydana gelir.

Ay, Güneş ile Dünya arasına girer ve güneşin ışığı Dünya'ya gelmez.

Dünya karanlık olur.

Gökkuşağında yedi renk bulunur.

Bulutlar birbirine sürtünür ve elektrik enerjisi meydana gelir.

Elektrik enerjisi hızla toprağa düşer ve yıldırım oluşur.

Su damlacıkları soğuk havayla karşılaşır ve donar.

Dağlık yerlere kar yağar ve birikir.

Kar hızla hareket eder, aşağı doğru kayar. Bunun sonucunda çığ oluşur."

Metin incelendiğinde geniş zamanla ilgili olumlu ve olumsuz cümlelere çok fazla yer verildiği görülmektedir. Örnekler fazla olduğundan tüm kullanımlara burada yer verilmemiştir. Konuyla ilgili yeterince örnek olması, bu okuma metninin konu öğretimi açısından uygunluğunu gösterebilmektedir.

14. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 5. ünite de yer alan "Alışkanlıklarımız ve Hobilerimiz" adlı okuma metni *geniş zamanın rica anlamlarını* anlatımında ve "-mAktA" ekinin öğretiminde kullanılmıştır. Metnin içerisinde insanların alışkanlıkları ve yapmış oldukları hobiler, hobi çeşitleri anlatılmıştır. Metinde yer alan "insanın iyi ve kötü alışkanlıkları bulunmaktadır, on senedir taş toplamaktayım" tümceleri "-mAktA" ekine örnek teşkil etmektedir. Metnin içerisinde bu konuya örnek sadece iki tümce verilmiştir. Geniş zamanın rica anlamını anlatan kurala uygun örnek tümcelerine rastlanmamaktadır. Dil bilgisine uygun olacak şekilde örnek sözcük ve cümlelerin yer alması konunun öğretilmesi ve dört temel becerinin sarmal bir öğretim yöntemiyle verilmesi açısından önemlidir.

15. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 5. ünite de yer alan "Çalığışu" adlı okuma metni "-Dir" *bildirme ekinin* öğretilmesinde kullanılmıştır. "-Dir" bildirme eki hem isimlerden hem de fiillerden sonra kullanılmaktadır. İsimlerden sonra kullanıldığında sözcüklerin yüklem olmasını sağlar. Bu ek, değişmeyen sabit durumları ve geçici durumları anlatmak, kesinlik bildirmek, olasılık, ihtimal, tahmin anlamlarında kullanılmaktadır. Kitapta bu anlamlar üzerinde durulmamıştır. Fiillerden sonra kullanıldığında da her kipte farklı anlamlara gelecek şekilde kullanılmaktadır. Kitapta ayrıntılı bir şekilde bu anlamlar da kullanılmamıştır. Çalığışu metninde yer alan bildirme eklerine örnek cümleler şöyledir:

- Çok yaramazdır.
- Feride çalığışları gibi hareketlidir.
- Aralarında baba-kız ilişkisi vardır.
- Zarfın içerisinde Feride'nin günlüğü vardır.

Metinde sadece dört farklı tümce içerisinde bildirme ekine yer verilmiştir. Verilen örnekler de sadece isimlerden sonra kullanılmıştır. Fiillerden sonra kullanılan örneklere yer verilmemiştir. Konuyla ilgili olarak fiillerden sonra kullanıma örnek verilmesi öğrenci açısından daha faydalı olabilir.

16. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 6. üniteye yer alan "İş İlanı" adlı okuma metni, *yeterlik fiilinin olumsuzluk* içeren cümlelerde kullanımı konusunu ilgilidir. Yeterlilik fiilinin olumsuzunu üç farklı şekilde kullanılmaktadır. Fakat kitapta yeterlilik kipinin sadece iki farklı olumsuz kullanımından bahsedilmiştir. Metin, bir iş ilanı için başvuru yapan kişi, sekreter ve iş yerinin müdür yardımcısı ile aralarında geçen bir konuşmadan oluşmaktadır. Konuyla ilgili İş İlanı adlı okuma metninde geçen örnek ifadeler şunlardır:

- Kendisiyle görüşebilir miyim? (izin)
- Biraz bekleyebilir misiniz? (rica)
- Müdür yardımcısı ile görüşebilirim. (yapabilme)
- Kendisiyle görüşebilir misiniz? (rica)
- İçeri girebilirsiniz. (izin)
- Sizinle çalışabiliriz. (ihtimal)
- Ne zaman işe başlayabilirsiniz? (yapabilme)
- Yirmi gün sonra işe başlayabilirim. (yapabilme)
- Toplantılar geç saatlere kadar sürebilir. (ihtimal)
- Ben şimdi gidebilir miyim? (izin)

Örnek cümlelere bakıldığında yeterlilik kipinin farklı kullanımlarının ve anlamlarının yer aldığı görülmektedir. Fakat metin içerisinde yeterlilik kipinin olumsuz kullanımına yer verilmediği tespit edilmiştir. Oysaki metin sonrası verilen dil bilgisi konusu ve okuma metni birbiriyle alakalı olması durumunda öğrenci anlatılan dil bilgisi konusunu somut bir şekilde cümlelerde gördüğü için daha çabuk anlamakta ve öğrendiği dil bilgisi konusunu daha çabuk kullanabilmektedir.

17. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 6. üniteye yer alan "Otelde" adlı okuma metni *yeterlilik fiilinin* anlatımında kullanılmıştır. Yeterlilik fiili cümleye izin, rica, tavsiye, yeterli olma, tahmin, ihtimal anlamları katmaktadır. Kitapta ise sadece izin, rica ve tavsiye anlamları verilmiştir. Okuma metninde bir resepsiyon görevlisiyle otelde kalacak olan bir müşteri arasında geçen konuşmalar yer almaktadır. Konuyla ilgili metinde geçen örnekler ise şu şekildedir:

- Bana yardımcı olabilir misiniz? (rica)
- Çarşambaya kadar kalabilirim. (ihtimal)
- Bize kararınızı salı gecesi bildirebilirsiniz. (yapabilme)
- Saat 23.00'a kadar bizi arayabilirsiniz. (izin)
- Bu kayıt formunu da doldurabilir misiniz? (rica)
- Ödemeyi şimdi yapabilir miyim? (izin)
- Gerek yok sonra ödeyebilirsiniz. (yapabilme)
- Bir şey daha sorabilir miyim? (izin)
- Tabii, sorabilirsiniz. (yapabilme)
- Yemek için bana iyi bir lokanta tavsiye edebilir misiniz? (rica)
- Ben size otelimizin lokantasını tavsiye edebilirim. (tavsiye)
- Görevli arkadaş bagajımızı taşıyabilir. (yapabilme)

Metinde geçen cümleler incelendiğinde yeterlilik fiilinin farklı kullanımlarının ve anlamlarının yer aldığı görülmektedir. Okuma metni, dil bilgisel öğretim açısından öğrenciler için yararlı olabilir.

18. Okuma Metni: A2 seviyesi ders kitabı 6. üniteye yer alan "İstanbul'da Neler Yapabilirsiniz?" adlı okuma metni *zarf fiil eklerinden* olan "-(y)Ip, -(y)ArAk" dil bilgisi konularının öğretiminde kullanılmıştır. Metinde İstanbul'da neler yapılacağına ait bilgiler yer almaktadır. Dört bölüm hâlinde İstanbul'da yapılacaklar anlatılmıştır. Metin içerisinde yer alan "sıkı giyinip, ana yoldan çıkıp, Galata'ya doğru yürüyüp, hanlarını keşfedip" cümleleri konuya örnek teşkil etmektedir. Metin incelediğinde "-(y)Ip" zarf fiil ekine dört örnek verilmesine rağmen bir diğer zarf fiil eki olan "-(y)ArAk" zarf fiil ekine örnek verilmemiştir. Bu zarf fiil ekine de örnek verilmesi öğrenci açısından yararlı olabilir.

Tablo 1: Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe A2 Ders Kitabı Okuma Metinlerinde Yer Alan Dil Bilgisi Konuları

ÜNİTE	METİN	METİNLERDE YER ALAN DİL BİLGİSİ KONULARI
1. ÜNİTE	Mantı Yapalım Yemek Siparişi Arkadaş Arıyorum	Emir Kipi İstek Kipi Yapım Ekleri (+II, +sIz, +IIk)
2. ÜNİTE	Küçük Hayatlar, Büyük Başarılar Sinemada Hangi Film Vardı? Sağlıklı Bir Hayat İçin On Altın Kural	Belirli Geçmiş Zaman İsim Cümlelerinde Belirli Geçmiş Zaman İle Edatı
3. ÜNİTE	Gelecek Planlarım Avrupa Turu Piknikte	Gelecek Zaman İsim Cümlelerinde Gelecek Zaman Karşılaştırma Edatı (gibi, kadar)
4. ÜNİTE	Yeni Komşu Keloğlan ve Sihirli Tas Eşeğin Sözü	Belirsiz Geçmiş Zaman Pekiştirme Sıfatları Doğrudan Anlatım
5. ÜNİTE	Doğa Olayları Alışkanlıklarımız ve Hobilerimiz Çalkuşu	Geniş Zaman Geniş Zaman, fiil + -mAktA Ek Fiil (DIr)
6. ÜNİTE	İş İlanı Otelde İstanbul'da Neler Yapabilirsiniz?	Yeterlilik Fiili Yeterlilik Fiili Zarf Fiil (y)Ip

Tablo 1'de araştırmada kullanılan ders kitabı ve bu kaynakta bulunan metinlerdeki dil bilgisi konularına yer verilmiştir. Buna göre toplam altı ünite ve on sekiz okuma metni vardır. Metinlerde kullanılan dil bilgisi konuları sırasıyla şöyledir: emir, istek kipi, yapım ekleri (+II, +sIz, +IIk); belirli geçmiş zaman, isim cümlelerinde belirli geçmiş zaman, ile edatı; gelecek zaman, isim cümlelerinde gelecek zaman, karşılaştırma edatı (gibi, kadar); belirsiz geçmiş zaman, pekiştirme sıfatları, doğrudan anlatım; geniş zaman, fiil + -mAktA, ek fiil (DIr) ve yeterlilik fiili, zarf fiil (y)Ip.

Sonuç ve Öneriler

"Yabancılar Türkçe öğretimi", son yıllarda önemli bir ivme kazanmıştır. Türkiye'de yabancı uyruklu öğrenci statüsünde bulunan öğrenciler çeşitli üniversitelerdeki öğrenim hayatlarına devam etmeden önce bir yıl boyunca, Türkçe öğretim merkezlerinde, Türkçe hazırlık dersi almaktadırlar. Bunun yanı sıra Türkçeyi kurslar aracılığı ve çeşitli nedenlerle öğrenmek isteyen bireyler de bulunmaktadır. Bu yüzden yabancılar Türkçe öğretimi ders kitapları Türkçenin ve Türkiye'nin varlıklarını aktarabilme konusunda aracılık üstlenmektedir. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (ADP), Avrupa ülkelerindeki dil öğretim programlarını,

yöntemleri, sistemleri, sınavları, ders kitaplarındaki konuları vb. ortak bir çerçevede buluşturmayı hedefleyen bir programdır. Yabancılara Türkçe öğretimi ders kitapları da bu hedef ile oluşturulan ders materyalleridir. Birçok yayınevine ait ders kitapları, günümüzde önemi gittikçe artan Türkçe öğretimindeki en önemli kaynaklardır. Yabancılara Türkçe öğretiminde yurt içinde ve yurt dışında öğretim esnasında çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Türkçe öğretim programlarının öğrencinin yaşına, ana diline, kültürüne vb. uymaması bu problemlerin oluşmasına temel teşkil etmektedir (Biçer vd., 2014, s. 133). Yabancı bir dil olarak Türkçenin öğretilmesinde öğrenciye dil bilgisi kurallarının verilip verilmemesi ya da ne şekilde verilmesi çeşitli fikir ayrılıklarına sebep olmuştur.

Okuma metinleri, diğer öğrenme alanlarının öğretiminde kullanıldığı gibi, dil bilgisi öğretiminde de kullanılabilir. Araştırmaya konu edinilen Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı-A2, altı üniteden ve on sekiz metinden oluşmaktadır. Kitapta bulunan okuma metinleri incelendiğinde dil bilgisi öğretimine de uygun öğelerin varlığı tespit edilmiştir. Buna göre; birinci okuma metni, emir kipi öğretimine; ikinci okuma metni istek kipi öğretimine; üçüncü okuma metni yapım eklerinden "+II, +sIz, +IIk" yapım eklerinin öğretimine; dördüncü okuma metni belirli geçmiş zaman konusunun öğretimine; beşinci okuma metni isim cümlelerinde belirli geçmiş zamanın öğretimine; altıncı okuma metni "ile" edatı öğretimine; yedinci okuma metni gelecek zamanın öğretimine; sekizinci okuma metni isim cümlelerindeki gelecek zamanın öğretimine; dokuzuncu okuma metninin karşılaştırma edatı olan "kadar" ve benzetme edatı "gibi" öğretimine; onuncu okuma metninin belirsiz geçmiş zaman öğretimine; on birinci okuma metninin pekiştirme sıfatlarının ve küçültme eklerinden "+CA", "+CIk öğretimine; on ikinci okuma metninin doğrudan anlatım konusunun öğretimine; on üçüncü okuma metninin geniş zamanın öğretimine; on dördüncü okuma metninin geniş zamanın rica anlamlarının ve "-mAktA" ekinin öğretimine; on beşinci okuma metninin "-DIr" bildirme ekinin öğretimine; on altıncı okuma metninin yeterlik fiili olumsuzluk anlamlarının öğretimine; on yedinci okuma metninin yeterlilik fiilinin öğretimine ve on sekizinci okuma metninin zarf fiil eklerinden "-(y)Ip, -(y)ArAk" öğretimine uygun olarak hazırlandığı tespit edilmiştir.

Yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili hazırlanmış ders kitapları dil bilgisi konularını, standart bir sıra halinde değil de yazarların tercihlerine göre öğrencilere aktarmaktadır. Bu durum halen tartışılmaktadır. Araştırmada konu edinilen eser, dil bilgisi konularını, kendi içerisindeki bir sıra ile, okuyucuya aktarmış ve bunları okuma metinleri ile destekleyebilmiştir. Sonuçlardan hareketle şunu söyleyebiliriz: Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe A2 Ders Kitabı, barındırdığı okuma metinleri ile dil bilgisi öğretimine katkı sunabilmiştir.

Öneri olarak ise şunlar söylenebilir: Dil bilgisi öğretimi hedef dilde gerçekleşmeli, öğretime mümkünse konuşma ve dinleme ile başlanmalı, okuma metinleri ile desteklenerek temel cümle yapıları esas alınmalı, öğrencilerin hazırbulunuşluğuna ve yaşantılarına yönelik uygun sözcükler seçilmeli, dil bilgisinin anlama giden yolda bir araç olduğu sezdirilmeli ve birden fazla öğrenme alanına hitap edebilmelidir.

Kaynaklar

- Biçer, N., Çoban, İ. ve Bakır, S. (2014). Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin karşılaştığı sorunlar: Atatürk Üniversitesi örneği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(29), 125-135.
- Bölükbaş Kaya, F. (2021). *Yabancılara Türkçe dil bilgisi öğretimi*. İstanbul: Kültür Sanat Basımevi.
- Doğru, M. (2022). *Yabancı dil olarak türkçe öğretiminin temel (a1-a2) seviyesinde işlevsel dil bilgisi öğretimi (anketler- tespitler-eleştiriler-öneriler)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirel, Ö. (1996). *Türkçe programı ve öğretimi*. Ankara: Usem Yayınları.
- Dolunay, S. K. (2009). *İlköğretim ikinci kademedeki zaman ekleri ve fonksiyonlarının öğretimi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ergin, M. (2013). *Türk dil bilgisi* (1. baskı). İstanbul: Bayrak Basım.
- Güneş, F. (2013). Dil bilgisi öğretiminde yeni yaklaşımlar. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(7), 71-92.
- Korkmaz, Z. (2003). *Grammer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Sever, S. (2003). Türkçe öğretiminde yeni yapılanma çalışmaları. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27-38.
- Söylemez, Y. (2018). 2018 Türkçe dersi öğretim programındaki kazanımların üst düzey düşünme becerileri açısından değerlendirilmesi. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 63, 345-384.
- TELC, GMHB. (2013). *Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi öğrenim, öğretim ve değerlendirme*. Almanya.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yay.

Extended Abstract

Teaching Turkish to foreigners is based on four learning areas: reading, listening, speaking, and writing. The part that forms the basis of these skills and supports them is grammar, which makes the language comprehensible by forming all the rules of the language and enables the language to be spoken in the most accurate way. Grammar is the science that examines a language in terms of sound, form, and sentence structures and the meaning relations between various elements of the language and reveals the rules and functioning characteristics of these (Korkmaz, 2003: 75). According to Demirel (1996: 84), grammar is a branch of science that examines the sounds of a language in general terms, word types, their structures, their arrangement in sentences and the rules related to their conjugation. Grammar plays a major role in the development of learning areas (listening, reading, speaking, writing). For this reason, grammar elements, which are a linguistic indicator of comprehension and production, facilitate the perception of structures such as coherence and coherence by individuals by providing harmony in language.

What should be considered in grammar teaching is which methods are used in teaching grammar topics and rules. The appropriateness of the preferred method to the classroom atmosphere and student readiness will not only enable students to comprehend the subject and rule but also give them positive feedback in both affective and cognitive terms. For the individual who is observed to participate actively in the process, grammar can be an auxiliary field far from being boring, where s/he can recognize and use the linguistic structure whose function s/he intuitively and comprehends in the texts. In this respect, it is extremely valuable to experience the methods by which grammar rules can be achieved in the teaching process. Through the reading texts in the textbooks, which are the course materials, grammatical structures

and the meanings they contain can be seen in a good way. The most used skill in learning grammar rules is the reading ability, that is, texts. Teaching through intuition through reading texts facilitates students' comprehension of grammar elements in the target language.

Learning only the rules of grammar does not mean learning a language. Grammar is a tool that helps language learning. The aim is to learn a new language. For this reason, any rule learned in grammar should be supported by speaking, reading, writing, and listening skills. This support should be continued in and out of the classroom. Language learning should continue not only in the classroom environment but also outside the classroom environment. Although grammar is independent of the four basic language skills, it is an important factor that supports these skills and forms the basis of these skills. Since grammar supports the four basic skills, it may not be beneficial for language teaching to consider this section as a separate course. These skills and grammar should be taught in a spiral structure in relation to each other. Teaching grammar with reading skills, which is the subject of this study, is also used a lot in language teaching. Sometimes grammar is taught based on a grammar rule in a reading text and sometimes a grammar rule is supported by reading texts. The student can more easily concretize a grammar rule in his/her mind when s/he sees it in a reading text.

In this study, the course material " New Istanbul Turkish For International Students Course Book-A2" was used as the data collection tool. The textbook, which is the subject of the study, has a total of six units and a total of eighteen reading texts, three in each unit. In line with this study, when the reading texts of the textbook that is the subject of the study were analyzed, it was determined that grammar teaching was included in the texts. In the study, reading texts, grammar topics in the reading texts, and how they are taught in the texts were analyzed.

When the reading texts in the book were analyzed, the presence of elements suitable for grammar teaching was determined. Accordingly, the first reading text is suitable for teaching the imperative mood; the second reading text is suitable for teaching the subjunctive mood; the third reading text is suitable for teaching the derivational affix "-il, -siz, -lik "; the fourth reading text is suitable for teaching the definite past tense; the fifth reading text is suitable for teaching the definite past tense in noun phrases; the sixth reading text on teaching the preposition "ile"; the seventh reading text on teaching the future tense; the eighth reading text on teaching the future tense in noun phrases; the ninth reading text on teaching the comparative preposition "as" and the similarity preposition "like"; the tenth reading text on teaching the indefinite past tense; the teaching of reinforcing adjectives and diminutive suffixes "-ca", "-cık" in the eleventh reading text; the teaching of direct expression in the twelfth reading text; the teaching of the present simple tense in the thirteenth reading text; the teaching of the meaning of the request of the present simple tense and the teaching of the suffix "-makta" in the fourteenth reading text; The fifteenth reading text was prepared in accordance with the teaching of the "-dır" reporting suffix; the sixteenth reading text was prepared in accordance with the teaching of the negative meanings of the modals of ability; the seventeenth reading text was prepared in accordance with the teaching of the modals of ability; and the eighteenth reading text was prepared in accordance with the teaching of the verbal adverb suffixes "-(y)İp, -(y)arak".

The textbooks prepared for teaching Turkish to foreigners convey grammar topics to students according to the preferences of the authors rather than in a standardized order. This situation is still under discussion. The work that was the subject of the research conveyed the grammar topics to the reader in a sequence within itself and was able to support them with reading texts. Based on the results, it can be said the following: New Istanbul Turkish For International Students Course Book-A2 was able to contribute to grammar teaching with its reading texts.